

Wymagania edukacyjne z przedmiotu TECHNIKA „Jak to działa” wyd. Nowa Era wg nowej podstawy programowej dla klas 5-6 szkoły podstawowej

**Program nauczania : „Jak to działa?” autorstwa: Lech Łabecki, Marta Łabecka
Wydawnictwo: Nowa Era**

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności rozwiązywania zadań technicznych w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. System oceniania ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.

Ocenianie służy zatem do sprawdzenia skuteczności procesu dydaktycznego i ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Kryteria oceniania

Oceniając osiągnięcia, należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- czytanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność i staranność wykonywania zadań.

Podczas oceniania osiągnięć uczniów poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- przygotowanie do lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego,

- szacunek do przedmiotu i nauczyciela.

Wymagania z przedmiotu dostosowane są do indywidualnych możliwości i predyspozycji ucznia. W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych

. Istotne są też: pomysłowość, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

Elementy oceniania kształtującego

Na lekcjach techniki stosuje się elementy oceniania kształtującego.

Są to:

- cele lekcji - cele sformułowane są w taki sposób, aby stały się one zrozumiałe dla każdego ucznia i będą określane przed każdą lekcją.
- kryteria oceny - nauczyciel formułuje nacobezu przed przystąpieniem ucznia do wykonania pracy twórczej i ukierunkowuje tok pracy ucznia.
- informacja zwrotna – po wykonaniu pracy przez ucznia nauczyciel udziela uczniowi ustnej informacji zwrotnej z wyszczególnieniem i docenieniem dobrych elementów pracy oraz z określeniem tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia.

Uczeń może zaproponować ocenę semestralną i końcową, odnosząc się do kryteriów oceniania.

Dostosowanie oceniania z Techniki do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów.

Uczniowie posiadający opinię/orzeczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni: m.in. wydłużenie czasu pracy, uwzględnienie trudności ucznia, obniżenie wymagań, udzielenie dodatkowych wskazówek, pomoc nauczyciela, pozytywne wzmocnienie i zachęcanie do wykonania zadania.

Szczegółowe kryteria ocen:

- Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy.
- Stopień **bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto wykonuje działania techniczne w odpowiednio zorganizowanym miejscu pracy i z zachowaniem podstawowych zasad bezpieczeństwa.
- Stopień **dobry** uzyskuje uczeń, który podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy.

- Stopień **dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.
- Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.

Metody sprawdzania osiągnięć

Ocena osiągnięć jest integralną częścią całego procesu nauczania. Najpełniejszy obraz wyników ucznia można uzyskać wówczas, gdy ocenianie będzie systematyczne i oparte na różnorodnych sposobach weryfikowania wiedzy oraz umiejętności.

W nauczaniu techniki ocenie podlegają następujące formy pracy:

- test/ karta pracy
- zadanie praktyczne/ praca wytwórcza
- aktywność na lekcji
- * praca grupowa
- odpowiedź ustna
- praca pozalekcyjna (np. konkurs, projekt)

Zgodnie z najnowszymi standardami Instytutu Badań Edukacyjnych (IBE) oraz ORE, wymagania mają charakter hierarchiczny (każda wyższa ocena zawiera w sobie spełnienie wymagań niższych), a kryteria celowo nie zawierają opisu oceny niedostatecznej.

Wymagania edukacyjne z ZPT

Klasa IV od roku szkolnego 2026/2027

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności rozwiązywania zadań praktyczno - technicznych w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. System oceniania ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.

Ocenianie służy zatem do sprawdzenia skuteczności procesu dydaktycznego i ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Kryteria oceniania z zajęć praktyczno-technicznych (ZPT) skupiają się na umiejętnościach praktycznych, zaangażowaniu oraz organizacji pracy ucznia.

Wymagania z przedmiotu dostosowane są do indywidualnych możliwości i predyspozycji ucznia. W wypadku zajęć praktyczno - technicznych trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych.

Istotne są też: pomysłowość, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

Główne obszary podlegające ocenie

- **Działania praktyczno-techniczne i projekty:** Realizacja zadań konstrukcyjnych, dokładność wykonania i estetyka wytworu.
- **Organizacja stanowiska pracy:** Przygotowanie niezbędnych materiałów, ład w miejscu pracy oraz porządkowanie po zakończeniu zajęć.
- **Przestrzeganie zasad BHP:** Bezpieczne posługiwanie się narzędziami, urządzeniami i materiałami.
- **Planowanie i proces twórczy:** Sposób doboru materiałów, umiejętność czytania instrukcji lub rysunku technicznego oraz etapowe planowanie pracy.
- **Postawa i zaangażowanie:** Aktywność na lekcjach, systematyczność, wkład pracy oraz umiejętność współpracy w grupie.

Elementy oceniania kształtującego

Na lekcjach ZPT stosuje się elementy oceniania kształtującego.

Są to:

- cele lekcji - cele sformułowane są w taki sposób, aby stały się one zrozumiałe dla każdego ucznia i będą określone przed każdą lekcją.
- informacja zwrotna – po wykonaniu pracy przez ucznia nauczyciel udziela uczniowi ustnej informacji zwrotnej z wyszczególnieniem i docenieniem dobrych elementów pracy oraz z określeniem tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia.

Uczeń może zaproponować ocenę semestralną i końcową, odnosząc się do kryteriów oceniania.

Dostosowanie oceniania z ZPT do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów.

Uczniowie posiadający opinię/orzeczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni: m.in. wydłużenie czasu pracy, uwzględnienie trudności ucznia, obniżenie wymagań, udzielenie dodatkowych wskazówek, pomoc nauczyciela, pozytywne wzmocnienie i zachęcanie do wykonania zadania.

Szczegółowe kryteria ocen:

Ocena celująca (6)

- **Samodzielność i innowacyjność:** Uczeń wykonuje zadania całkowicie samodzielnie, często wprowadzając własne, oryginalne rozwiązania projektowe.
- **Perfekcja wykonania:** Prace techniczne charakteryzują się najwyższą estetyką, precyzją i dbałością o detale.

- **Wzorowe BHP:** Instynktownie i bezbłędnie przestrzega zasad bezpieczeństwa, a także dba o bezpieczeństwo innych.

Ocena bardzo dobra (5)

- **Pełna realizacja zadań:** Uczeń sprawnie i samodzielnie wykonuje wszystkie przewidziane w programie prace praktyczne.
- **Wysoka estetyka:** Wytwory pracy są estetyczne, dokładne i zgodne z instrukcją lub rysunkiem technicznym.
- **Prawidłowa organizacja:** Zawsze utrzymuje wzorowy porządek na stanowisku pracy i właściwie dobiera narzędzia.
- **Nienaganne BHP:** Ściśle i bez przypominania przestrzega przepisów BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Ocena dobra (4)

- **Dobre wykonanie:** Uczeń poprawnie realizuje zadania praktyczne, a jego prace są estetyczne, choć mogą posiadać drobne niedociągnięcia.
- **Zrozumienie materiału:** Rozumie instrukcje i rysunki techniczne, a drobne problemy rozwiązuje z niewielką pomocą nauczyciela.
- **Bezpieczna praca:** Przestrzega zasad BHP i dba o porządek w miejscu pracy.
- **Aktywność:** Wykazuje zaangażowanie i systematyczność podczas lekcji.

Ocena dostateczna (3)

- **Podstawowe umiejętności:** Uczeń wykonuje prostsze zadania praktyczne, jednak jego prace wymagają poprawy pod względem dokładności i estetyki.
- **Praca z pomocą:** Często potrzebuje wskazówek nauczyciela, by dokończyć projekt lub poprawnie użyć narzędzia.
- **Spełnienie minimum:** Zna podstawowe narzędzia i materiały, ale ma trudności z samodzielnym planowaniem etapów pracy.
- **Dostateczne BHP:** Przestrzega kluczowych zasad bezpieczeństwa, ale wymaga czasem upomnień w kwestii porządku.

Ocena dopuszczająca (2)

- **Minimalne zaangażowanie:** Uczeń z pomocą nauczyciela kończy przynajmniej niektóre, najprostsze zadania techniczne.
- **Niska estetyka:** Prace są wykonane niestarannie i z wyraźnymi błędami, ale spełniają swoje podstawowe funkcje.
- **Braki w organizacji:** Ma duże problemy z organizacją stanowiska pracy i doбором przyborów.
- **Kontrolowane BHP:** Przestrzega zasad bezpieczeństwa wyłącznie pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela.

Metody sprawdzania osiągnięć

Ocena osiągnięć jest integralną częścią całego procesu nauczania. Najpełniejszy obraz wyników ucznia można uzyskać wówczas, gdy ocenianie będzie systematyczne i oparte na różnorodnych sposobach weryfikowania wiedzy oraz umiejętności.

W nauczaniu ZPT ocenie podlegają następujące formy pracy:

- test/ kartkówka /karta pracy
- zadanie praktyczne/ praca wytwórcza
- aktywność na lekcji
- * praca grupowa
- odpowiedź ustna
- praca pozalekcyjna (np. konkurs, projekt).